

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSBODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. Tanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lap tulajdonos „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTER GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Hol a béke, hol a szeretet?

Itt van a békességnek, a szeretetnek, a vigasztalásnak, a reménységnek és a hálaadásnak megszentelt ünnepe. De hol a béke, hol a szeretet, hol a vigasztalás, hol a reménység ebben az agyongyötört, szerencsétlen országban?

Hosszú idő óta nem volt ilyen szomorú karácsonya a magyarnak, mint most, a munkapárti tatárkhanok rémuralma alatt. Akármerre tekintünk, mindenütt sötétgyászt, keserves szenvedést, szörnyűséges rombolást lát a szemünk. S a béke és szeretet ünnepén ádáz háborúság és fekete gyűlölködés szakadt reánk. Külső és belső ellenségeink mind talpra állottak, hogy fenyegetsenek és legdrágább javainkból, legféltettebb közkinccseinkből kifosszanak bennünket. Határainkon ellenséges hordák, vérszomjas martalócok agyarkodnak reánk; idebent pedig a hatalom méltatlan birtokosai marcangolnak bennünket.

A külső ellenségek fenyegető magatartása költséges előkészületeket, drága védelmi intézkedéseket kényszerített reánk. A fegyveres béke megszámlálhatatlan milliónkba kerül, s fiaink egy részét elvonta a békés polgári foglalkozástól és megfosztotta a csendes családi otthonától. Karácsony napján hány szülői szív szorong gyermeke életéért, hány családanya ont keserű könnyeket a jávollevő családfőért és hány gyermek siratja a tőle könnyörtelenül elszakított apát. Ha semmi más nem volna, ez az egy körülmény is elegendő lenne arra, hogy a szó szoros értelmében fekete karácsonya legyen a magyar nemzetnek.

De van még ezer más okunk is a mélységes szomorúságra. Legádázabb ellenségeink itt vannak a saját tűzhelyünkön, s igazán jobb ügyszó méltó buzgósággal szorgalmasan munkálkodnak azon, hogy nemzeti és polgári életünket megkeserítsék. Ezer éves alkotmányunkat, mely a századok folyamán annyi fejszecsapást kiállott, fegyveres kézzel önfiaink rombolták szét. Megfosztottak bennünket polgári jogainktól, egyéni szabadságunktól, s személyünket

és vagyonunkat a zsarnokság önkényének martalékául dobták oda. Igazán most mondhatná el a költő jogosan a siralmas panaszt: „Nem, nem az ellenség: önfia vágta sebét.”

Egész csomó áruló, egész nagy serege az Efiateszeknek támadt sorainkban. De amíg az ókor Efiateszének meg volt az a betyárvirtusa, hogy őszintén és fenhargon ki merte mondani a szörnyű szót: „Én gyűlölöm a hazámat”; addig az újkori magyar Efiateszek: a Tiszák és a Lukácsok, s a körülöttük élősködő zsoldosok „a haza nevében” a „nemzeti munka” jelszavával döfték bele a gyilkot a haza és a nemzet testébe.

S révedező szemünk hasztalan tekint segítségért a trón magasságába, ahonnét a magyar nemzet — a sok keserű csalódás dacára — oltalmat és igazságot szokott reményleni: az uralkodó szívet jégpáncéllal vették körül és tekintetét elhomályosították a hitszegő magyar tanácsadók. Oltalmat, segítséget, orvoslást nem kaptunk felülről; ellenben a Tiszák és a Lukácsok kaptak jutalmat és fényes kitüntetést; s amint Justh Gyula mondotta a királyhoz intézett híres levelében — minden sérelem, ami rajtunk esett, legfelsőbb jóváhagyással történt.

Csoda-e tehát, hogy békesség, szeretet, hálaadás és reménység helyett méltó elkeseredés és kemény gyűlölet lakozik a mi meggyötört és sajgó szíveinkben ezen a szent napon is, s vigasztalan helyzetünkben tépelődve kérdezzük magunktól és kétségbeesetten kiáltunk föl az égbe: „Eljövend-e a megváltó, aki ezt a nemzetet megszabadítja? Eljövend-e a megváltó, aki a jogtalanságban és törvénytörésben tobzódó Antikrisztusokat kikorbácsolja a jog, törvény és igazság szent csarnokaiból? És ha eljövend, honnét, a világnak mely tájéka felel, miféle régiókból várjuk? Idegen istenek oltára előtt kell-e fohászzkodnunk érte? Avagy a saját földi isteneink föltámadó kötelességérzete is segít rajtunk?”

Kérdések, amelyekre ebben a pillanatban senki se tud biztos feleletet adni. Csak annyi bizonyos, hogy az a

kimondhatatlan elégedetlenség és az a méltó keserűség, mely a magyar nemzet karácsonyát feketévé tette, napról napra jobban forralja a mélységben kavargó vulkánikus erőket, amiket földi hatalom visszaszorítani nem képes. — Bizva-bizunk tehát nemzetünk erejében és rendíthetetlenül hisszük, hogy lesz még a magyarnak vidámabb és boldergabb karácsonya is.

Városi közgyűlés.

A hétfőn tartott városi közgyűlésen a főispán nem vett részt; a polgármester pedig az elnöki székben elég csöndesen viselte magát. Így aztán nagyobb összeütközések nem is fordultak elő.

A napirend előtt, a polgármester javaslatára, kiküldtek egy három tagú „szakértő” bizottságot, egytől egyig kitűnő „pénzügyi és pénztárkezelési kapacitást”, Bruck Jenőt és Tomasitsot (a harmadik notabilitásnak nem értettük a nevét), hogy „váratlanul” rovincsolják meg a város összes pénztárait. Az ellenzék tagjait, persze, mellőzték, mert veszedelmes dolog lenne, ha a kurucok a városi sáfarkodás intim dolgait közelebbről megismernék. Buday Gerő ezt szóvá is tette és rámutatott arra is, hogy a mungó kiküldöttek annyit értenek a missziójukhoz, mint hajdú a harangöntéshez. Noha a kiküldöttek becsületességét és jóhiszeműségét kétségbe nem vonja, mégis kéri, hogy jövőre a többség legalább az igazi szakértőit — Novákovitsot, Fodort stb. küldje ki.

A polgármesteri jelentésnél egy színpadi jelenet folyt le, amelyet Hauke és Konyovits Dávid előzetes összebeszéléssel együttesen rendeztek. A polgármester jelentésében kiemelte, hogy — dacára az izgas politikai viszonyoknak — Zomborban minden csendes. Szerbek és magyarok között a legjobb testvéri és honfitársi viszony áll fenn; egy percig sem volt tehát és most sincs ok semmiféle aggodalomra vagy a szerbekkel szemben való bizalmatlanságra.

Erre fölállott Konyovits Dávid és mondott egy jól kiesztorgályozott, betanult beszédet, amely bőszavú parafrázisa volt Hauke rövid kijelentésének. A beszéd igen jó benyomást tett hazafias tartalmánál fogva, csak az volt a kár, hogy a mesterkéltég a hatás rovására esett. Élénk tetszés mellett kijelentette Konyovits, hogy ők jó szerbek ugyan, s nyelvükhöz, vallásukhoz és kulturájukhoz ragaszkodnak, de egyzersmind tántoríthatlan hű fiai a magyar államnak és szeretik ezt a hazát, amelyhez történelmi emlékek és tradíciók kapcsolják őket; s ha valaha megtörténnék, hogy a magyar államot bárki megtámadná, a szerbek mindenkor szívesen és hűséggel ontánák vérüket a hazáért, amint ontották a letűnt századokban.

is. Minthogy azonban ilyen hű polgárai a magyar hazának, ennél fogva kétszeresen fáj és rosszul esik nekik, hogy a háborús hírek és izgalom hatása alatt magyar részről oktalan bizalmatlansággal és méltatlan gyanúsításokkal illették őket. Fölsorol egynéhány konkrét esetet. Elmondja, hogy a menetelő magyar katonák a Csitaonica ablakán kinéző szerb urak felé durva és fenyegető csatakiáltásokat intéztek. Egy szerb papot egy magyar baka bántó szóval inzultált. A rendőrség civilruhába öltöztetett rendőrökkel figyelteti meg a szerbeket. Egy úriasszony a vonaton beszélte neki, hogy Zomborból Abbáziába olyan hír érkezett, hogy a zombori szerbek föllázadtak és a magyarok élete veszélyben forog stb. Kéri a polgármestert, hogy az izgató és alaptalan gyanúsítások, valamint a rendőri kémkedés ellen oltalmazza meg a zombori békés és hazafias érzelmű szerb lakosságot.

Prokópy Imre felelt Konyovitsnak. Örömmel hallotta — úgy mond — az elhangzott hazafias és lojális kijelentéseket, bár azt tartja, hogy az ilyenekben nincs semmi különös, mert önként értetik, hogy a magyar állam minden polgára hűséggel köteles viselkedni a magyar haza iránt. Ami a fölsorolt konkrét eseteket illeti, azok részint lappálják, részint mendemondák, amelyeket senki sincs jogosítva a magyar társadalom és a közhatalóságok rovására írni, mert ezek egyes apró — bár elítélendő — kihágásokkal nem szolidarisak. Sorban szétzedi a Konyovits-féle gravameneket és megjegyzi, hogy ha a bevonult tartalékos és póttartalékos katonák a szerbekkel szemben esetleg helytelen és oktalan viselkedést tanúsítottak is, annak az a lélektani magyarázata, hogy ezeket az embereket Szerbia provokáló magatartása miatt, pár éven belül most már másodszer szakítják el a családi otthonától és kiteszik a háború borzalmainak; elkeseredésük tehát érthető. Konstatálja különben, hogy a magyar társadalom, a háborús izgalom közepette sem lépte túl a kellő mértéket.

Hauke Imre polgármester kijelenti, hogy a Konyovits által fölsorolt konkrét panaszokat megvizsgálja és mindent elkövet, hogy a testvéri jóviszony magyarok és szerbek között meg ne zavartassék.

Következett a Koczik-alapítvány ügyében érkezett belügyminiszteri rendelet. Az előadó tanácsnok szavából a nagy zajban egy szót se lehetett megérteni. Hír szerint az alapító levelet újra átdolgozzák.

Elutasították a belügyminiszternek azt a fölszólítását, hogy a gyámpénztár pénzkészletét a város az Országos központi hitelszövetkezetnél helyezze el. Az eddigi gyakorlatot fentartják.

A Falcione-féle ösztöndíj adományozásáról szóló közgyűlési határozatot a kultuszminiszter föloldotta. A közgyűlés az ösztöndíjat Szevald Ferencnek és Vass Zoltánnak adományozta; noha Czetti Dezső Vass Zoltánnal szemben Bárczy Géza érdekében szólalt fel.

A város által kezelt alapoknál és pénztáraknál mutatózó készpénzkészleteket jövőre is a Zombori Takarékpénztárban, a Bácsmegyei Agrártakarékpénztárban és a Gazdasági Takarékpénztárban helyezik el, az eddigi arány fenntartásával. Az állandó választmány 4 százalékos kamatot javasolt; de *Prokópy Imre* figyelmeztette a városatyákat, hogy azért küldték ide őket a választók, hogy a közérdeket megvédjék. Tekintettel tehát a rendkívüli pénzdrágaságra, azt indítványozta, hogy a város 4 1/2 százalékos kamatot kérjen a bankoktól. A közgyűlés ezt el is fogadta.

A kir. tanfelügyelőség átirata egy állami kisded óvoda és elemi iskola felállításához nem nyert kedvező elintéztést. A döntést egyelőre függőben hagyták.

Nagyobb vita fejlődött ki a székesfőváros átiratánál a betegápolás póttadó fölemelése ellen a belügyminiszterhez és a pénzügyminiszterhez intézett fölrat támogatása iránt. Az állandó választmány — persze — azt indítványozta, hogy a kérdés fölött térjenek napirendre, mert a fölrat az időközben keletkezett törvénnyel szemben már tárgytalanná vált.

Prokópy Imre kimutatta, hogy csak elodázás történt; a kérdés még mindig kedvezően rendezhető. Indítványozza, hogy oly értelmű fölrat menesztessék, hogy a fölemelés egyelőre 1914-ig fölfüggesztessék, valamint az egész adóreform is, amelynek revízió alá vételét kérje a város. Utalt rá, hogy a törvény azért is rossz, mert a progresszió elvét cserbenhagyja.

Fodor Mihály pénzügyigazgató az aggodalmakat még koraiaknak mondja, mert senki sem ismerheti előre a törvény hatását. A fölratot ellenzi.

Prokópy Imre zárszavában hangsúlyozza, hogy ha a törvény hatását előre nem lehet ismerni, akkor az ugrás a sötétbe. Az általános gazdasági helyzet most olyan mostoha, hogy 2—3 évre lesz szükség, míg a normális viszonyok helyreállanak. Ily helyzetben oktalanság volna új adótörvényekkel kísérletezni, mert azzal még fokozhatnák az általános nyomorúságot.

A szavazásnál csoda történt. Az állandó választmány javaslata mellett szavazott 15 tisztviselő és három mungó városatyá, a Fejbőlöntő Bálintok fajtájából, összesen 18. A javaslat ellen, illetőleg *Prokópy Imre* indítványa mellett pedig szavazott 18 városatyá és — Thurszky Zsigmond tisztí ügyész. A *Prokópy-féle* indítvány tehát egy szótöbbséggel győzött, amit a tisztí ügyésznek lehet köszönni.

A városi segéd- és kezelő személyzet, becsűsök és napidíjasok drágasági pótlék iránt beadott kérvényét, fedezet hiányában, elutasítani javasolta az állandó választmány. Ezzel szemben Buday Gerő emberszeretettől áthatott meglehangú beszédben kelt védelmére a kisebb tisztviselőknek. Ne mindig a főtisztviselők érdekeit istápoljuk, hanem gondoljunk azokra is, akik igazán rá vannak szorulva a segítségre. Ha a 17 ezer korona drágasági pótlékra nincs fedezet, akkor legalább azokon segítsünk, akik 2000 koronánál kevesebb fizetést kapnak. Fedezetül ott van a színházi szálloda alapból fentmaradt 5600 korona, amiből erre a humánus célra 4250 korona kellene.

Petényi József támogatta Buday indítványát; míg Novákovits István és a városi főjegyző elleneztek azt. Végre Novákovits javaslatára úgy kerülték meg a kérdést, hogy a kisebb tisztviselők most nem kapnak semmit, de a jövő évben megint előállhatnak a kérelmükkel, akkor talán nekik is jut valami kis morzsa.

Még néhány apróbb ügy elintéztése után a közgyűlés véget ért.

Előfizetési felhívás!

Az év végén legyen szabad tisztelettel fölkérnünk lapunk összes előfizetőit, hogy az *előfizetéseket megújítani* és akik hátralékban vannak, *hátralékukat beküldeni* sziveskedjenek.

Talán szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy a „Bácsmegyei Függetlenség“ mindenkor híven, becsületesen, elszántan, bátor szókimondással és alku nem ismerő céltudatossággal szolgálta azokat a törekvéseket, melyeket programjában maga elé tűzött. A nagy politikával, melyet a napi sajtó kimerítő közleményekben úgyszint állandóan napirenden tart, lapunk csak a szükség mértéke szerint foglalkozott és jövőben is csak az aktualitás szem előtt tartásával, az alkalomszerűség követelményei szerint szándékozik foglalkozni. — Annál nagyobb gondot fordított azonban a helyi és vármegyei közélet változatos eseményeire, s szigorú és kemény kritikájával állandó sakkban tartotta a hatalom kezelőit; ostorozta a hűtlen sáfárokat, leleplezte a visszaéléseket és hatalmi túlkapásokat, s hivalkodás nélkül elmondhatja, hogy oroszlánrésze volt abban a nagy horderejű, messze kiható és biztató jelenségben, amely a helyi és vármegyei közélet terén szembeszökőleg mutatkozik, s élő bizonyossága annak, hogy a kormányzó párt soraiban is kezdenek a szemek kinyílni, s folyton erősödik az elégedetlenség a fölöttünk zsarnokoskodó önkényuralommal szemben. A hatalom sáfárainak ezen állandó és éber ellenőrzése eredményezte azt is, hogy számos esetben a jogsérelmek orvosoltattak és súlyos visszaélések megszűntek. Ezen a nyomon akarunk haladni továbbra is. S kitartásunkat, buzgóságunkat és energiánkat csak fokozni fogja, ha a közönség részéről abban az erkölcsi és anyagi támogatásban részesülünk, amelyre — öntudatunk szerint — becsületesen rászolgáltunk és amely nélkül lapunk egzisztenciáját fenntartani nem lehetne. — Reméljük, hogy e támogatást olvasóközönségünk nem vonja meg tőlünk.

A „Bácsmegyei Függetlenség“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

HIREK.

A függetlenségi kör hírlapjainak elárverezése. A zombori függetlenségi kör hírlapjait a jövő 1913. évre karácsony másodnapján, december 26.-án d. u. 4 órakor a kör helyiségében elárverezi; amelyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a kör vezetősége.

A polgármester visszavonulni készül? Hauke Imrét, Zombor város mungóérdemekben bővelkedő és közgyűlöletnek örvendő polgármesterét, rendkívül elkeserítette az, hogy míg a legtöbb kollégája vagy az udvarnak, vagy a királynak adhatna tanácsokat, ha tudniillik kérnék, amely mineműséggel „méltóságos“, vagy „nagyságos“ titulus jár, addig őt a fészkes fülemüle se veszi észre, bölcs tanácsaira nem kíváncsi sem az udvar, sem a király, sőt — szent Kleofás — még az üresen dísztelenkedő gomblyukát sem látják meg; holott széles ez országban senki sem ért úgy, mint ő, sem a

szavazó listák összeállításához, sem a választásoknál alkalmazott azonosság tanúk kikészítéséhez, valamint az ellenzéki férfiak furfangos üldözéséhez, amivel megbecsülhetetlen szolgálatokat tett a mungóuralomnak. Bokros érdemeinek ezen méltatlan ignorálása — a szállongó hírek szerint — arra az elhatározásra indította Hauke Imrét, hogy, a közóhajok engedve, irgalmatlanul elcsapja magától a várost. Föltétele mindössze az, hogy: teljes fizetésével nyugdíjazzák és (a „jobb későn, mint soha“ elvénel fogva) megkapja a királyi tanácsosi címet; ami — tekintve, hogy távozásával köztetszést arat — nem is mondható túlságosan szerénytelen kívánságnak. Ami a királyi tanácsosságot illeti, azt bizonyára megszerzi neki Vojnits báró; (csak siessen vele, míg ki nem ebrudalják őket a hatalomból) a teljes fizetéssel való nyugdíjazást pedig hogyan szavazná meg a mostani többség, amely olyan gavallérosan bőkezű a — közkassza rovására. Némi nehézséget — a szállongó hír szerint — az okoz, hogy nem találtak még „megfelelő“ utódot. De ha nem csalódunk, ahol főka vagy, ott mindig akad eszkimó. Csak minket mégis az a tudat indít Tamáskodásra, hogy ez az eszkimó, akit Hauke Imrének hívnak, nem abból a jajtából való, aki önként lemond a főkáról. Az ilyen eszkimók, ha tízszer kidobják őket az ajtón, tizenegyszer is bemásznak az ablakon.

Szerkesztőváltozás. Mint értesülünk újévvél új szerkesztőt kap a „Bácska“ dr. Türr Aladár zombori ügyvéd személyében, aki Bittermann Sándor helyébe lép, mint felelős szerkesztő.

Ha akarom vemhes, ha akarom nera vemhes. Általános és méltó feltűnést keltett, hogy Konyovits Dávid, a hétfőn tartott városi közgyűlésen, éles támadást intézett a zombori rendőrség ellen. Még néhány héttel ezelőtt, amikor mi szóvá tettük a rendőrségi mizériákat, s ennek nyomán a dolog a közgyűlésen is szőnyegre került, a szerb városatyák méltatlankodva zúdultak föl, s egyik fővezérük, Nikolics Gyuró a tőle megszokott cinizmussal jelentette ki, hogy itt a közbiztonság kitűnő, s a rendőrség mintszerűen teljesíti a kötelességét. Persze, hála fejében prókátorokodott Nikolics, cserében azért a megengedhetlen befolyásért, amit a rendőrségnél gyakorolt, s ami gyümölcsöző üzlet volt neki. És csodák csodája, most ugyanazok a szerb városatyák, akik eddig a rendőrséget pártfogásukban tartották és kitűnőnek nyilvánították, most kígyót-békát kiáltanak a renáórségre. A hétfői közgyűlésen ugyanis Konyovits Dávid azzal a kijelentéssel kezdte a rendőrség ellen intézett attackját, hogy: „Köztudomás szerint Zomborban a személy- és vagyonbiztonsági állapotok a lehető legrosszabbak“, s illusztrációul konkrét eseteket sorolt fel. És a szerb városatyák, élükön Nikolicscsal, helyeselték Konyovits filippikáját. Tehát: „ha akarom vemhes, ha akarom nera vemhes.“ Mi a legtávolabbról se akarjuk védelmünkbe venni a rendőrséget, de mégis furcsa, hogy a tisztelt szerb városatyák most azt prédikálják, amiért minket kárhoztattak.

A főgimnáziumi kath. ifjúság ünnepélye. Mint a minap jeleztük, a zombori állami főgimnázium kath. ifjúságának kongregációja, a karmelita kolostor nagytermében karácsonyi ünnepélyt rendezett december 20-án, pénteken délután. Az ünnepély kitűnően sikerült, amiben oroszlanrészre volt Buday Gerő hittanárnak, az ifjúsági kongregáció elnökének és P. József karmelita atyának. De nagyban előmozdította az ünnepély sikerét, s emelte díszét és erkölcsi jelentőségét az, hogy a főgimnázium egész tanári kara, Rác Soma helyettes igazgató

kezdemenyezésére és vezetése alatt résztvett az ünnepélyen. A nagy hozzáértéssel megkonstruált műsor egyik kiemelkedő pontja volt Szmolenszky László joghallgató és Szmolenszky József 8.-ik oszt. tanuló hegedűkettőse, melyet Csavoly János zenetanár kísért harmoniumon, igen szakavatottan. Nagy tetszést aratott Tuffner József 5.-ik oszt. tanuló sikerült szavalata, valamint Grosits Jenő 5.-ik oszt. tanuló előadása, aki a „Megfagyott gyermek“ című melodramát adta elő. A többi szereplőkkel is igen meg volt elégedve a szépszámú intelligens közönség. Az ünnepély végén Buday Gerő főgimnáziumi kath. hittanár mondott nagyhatású, tartalmas beszédet, melyben rámutatott a vallás-erkölcsi és hazafias szellemre, amely az ifjúsági kongregációt áthatja, s amelynek ápolását és fejlesztését az ifjúság lelkére kötötte. Záróképpen Rác Soma főgimnáziumi h. igazgató intézett lelkeshangú buzdító beszédet a kongregánista ifjakhoz, melyben az eddigi szellemben való működésre serkentette őket. Rác Soma elismerő és buzdító szavai mély hatást tettek, s úgy a beszéd, mint az a tény, hogy ő vezette a tanári kart az ünnepélyre, kellemes meglepetésszerűen szolgált a kongregánista ifjaknak és a résztvevő közönségnek egyaránt, mert abban a kicsinyes szempontokon felülemelkedő elfogulatlanságnak és a vallás-erkölcsi nevelés fölkarolásának szép bizonyítékát látták. A közönség — főképpen Rác Soma beszédének hatása alatt — emelkedett hangulatban oszlott szét.

A Napközi Otthon a szegény gyermekekért. A Napközi Otthon Egyesület december 22.-én, délután osztotta szét karácsonyi ajándékait — gyermekjátékokat, déli gyümölcsöket, narancsokat — a nagyszámú összegyűlekezett szegény gyermekek között, akik megható örömmel fogadták az ajándékokot. Az egyesületi titkár rövid beszéde után a gyermekek közül Fekete Ilonka köszönte meg a derék emberbaráti egyesület jótékonyágát. Itt említettük meg, hogy az egyesület a jótéteményeket — melyekben eddig csak a felekezeti iskolák növendékei részesültek — kiterjesztette az állami iskola növendékeire, amennyiben jövőre valamennyi szegény gyermek kap az egyesület-től ebédet. A Napközi Otthon áldásos működésével különbeu majd bővebben fogunk foglalkozni.

Egy felsőkereskedelmi iskolai tanár családi pótléka. A hétfőn tartott városi közgyűlés Trencsényi Károly felsőkereskedelmi iskolai tanár részére megszavazta a szabályszerű családi pótlékot.

Elutasított házadómentességi kérelem. Raics István zombori lakós azzal a furcsa kérelemmel fordult a városhoz, hogy háza után 20 évi pótdadó-mentességet engedélyezzen. A hétfőn tartott közgyűlés ezt a kérelmet elutasította.

Öngyilkos mérnök. Mint Szabadkáról jelentik, Bedő Géza volt városi mérnök Szabadkán, szombaton hajnalban agyonlőtte magát. A szerencsétlen ember búskomorságba esett és földült lelkiállapotában követte el szomorú tettét.

Tűzvész cím alatt megírtuk a napokban, hogy Spitzer zombori takarmánykereskedő háza leégett, s azt is megjegyezzük, hogy a ház padlása zsúfolásig volt szalmával és szénával, s hogy a tűz valószínűleg gyújtogatásból származott. Mint utólag értesülünk, a hír utóbbi része téves információon alapult, mert a leégett ház padlásán semmi takarmány-féle nem volt és a gyújtogatás gyanújára sem merült föl semmi alapos ok. A hír kérdéses részét tehát ezennel helyreigazítjuk.

Talált gyűrű. A rendőrségnél egy karikagyűrű van, mint talált tárgy — letétben. A tulajdonos jelentkezze a főkapitányságnál.

Tizenkétezer ember orvosa nélkül. Somogyiszillból még augusztus hó közepén távozott el a körorvos, aki egyúttal a járás orvosa is volt. S így a község orvosa nélkül maradt. Igaz ugyan, hogy az Igali orvos hetenként egyszer kijár, de ez nem elég. Legutóbb is, hogy éppen az orvos elhajtott a falúból, Döme János tanító felesége rosszul lett. A tanító intelligens ember, tudta, hogy majd minden baj a gyomortól jön, igyekezett a felesége gyomrát rendbe hozni. Mondanunk sem kell,

hogy okos ember létére egy csésze két elefánt védjegyű Diadal kávé adott inni a feleségének, ki alig hogy e fölséges ízű kávé megitta, azonnal jobban érezte magát. Az orvos meg is dícsérte a tanítót, akinek elmondotta, hogy a Diadal kávé, a legjobb pörköltkávék keveréke, mely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja. Csak ügyeljen a védjegyre és a zárt csomagokra. Kapható minden jobb fűszerkereskedésben.

Színház.

Szombaton Gábor Andor és Liptai Imre társszerzők új darabja, **A sarkantyú** került színre. Egy katonatiszt tragédiája, aki levétvén az uniformisát, hogy szíve választottját nőül vehesse, nem tud megküzdeni az élet anyagi gondjaival és fokról-fokra züllik. Igazán felesleges volt ezt a gyenge színdarabot betanulni és színre hozni. Elvégre nem szükséges minden Pesten színre került darabot előadni. — Huzella Irén, Ungvári Miklós, Czobor Gyula, Vajna Károly és Vándori Géza iparkodtak a darabot a bukástól megmenteni, — ez azonban nem sikerült. Adjuk át mi is nyugodt lélekkel e darabot jól megérdemelt sorsának.

Vasárnap délután a **Csókaszatórium**, este a **Leányvásár** ismételt előadásait élveztük. Ez utóbbi keretében mutatkozott be a társulat új baritonistája Horváth Kálmán. Kellemes színpadi megjelenése, ügyes, plasztikus játéka, érces, erőteljes hangja van, igen jó akvizíciónak tartjuk. Játéka emelte az előadás színvonalát és fokozott buzgalomra ösztönözte partnereit; kik közül leginkább Kiss Cecilt kell kiemelnünk. Egész estén át fáradhatatlan hévvel játszott, a szerelmi kettősben illúziót keltő finomsággal aklakított s új szerepének nehéz énekszámait is sok sikerrel adta elő. Ügyes volt Bessy szerepében Kerényi Irén, Váradai Izsó és Szécsi Ferenc is kivették részüket az előadás általános sikeréből. T.

Heti műsor:

Szerdán **Kedves Augusztin.**
Csütörtökön **Szegény Jonathán**

HIRDETÉSEK.

Hirdetmény.

Doroszló község utcai és tereinek szabályozási térképe, illetve a vármegyei építési szabályrendelet 1. §-a értelmében és a 19807/1907. alisp. számú rendelettel kiadott utasítás szerint elkészítendő műszaki műveletek elkészítésére, munkálataira pályázatot hirdetek.

Felkéretnek azon okleveles mérnök urak, kik ezen munkára pályázni kívánnak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat legkésőbb **1913. évi január hó 31.-ig** a község előljáróságához adják be, mert a később érkezettek figyelembe nem vétetnek.

Ajánlattevők ajánlatukban kijelenteni tartoznak, hogy az első pontban hivatkozott utasításban foglaltakat ismerik és hogy magukat azoknak mindenben alávetik.

A község fentartja magának a jogot, hogy a beérkező ajánlatok közül — tekintet nélkül az árra — szabadon választhat.

Doroszló, 1912. december 17.-én.

Előljáróság.

„Első Délmagyarországi Nádfonógyár“
SZOND (Bácsbodrog megye).

ELADÓ!

Mindennemü
NÁDFONAT

olcsó áron eladó.

Eladó egy 100 öl hosszú, esetleg 4, 6, 8 és 10 öl hosszúságban is kapható,

keményfából

és bekátrányozott

= kukoricagóré. =

Mindennap megtekinthető.

Akinek van nádja eladó, mindenkor a lehető legmagasabb ár mellett megveszem. Akinek pedig szüksége van fedélnádra, jutányos áron kaphatja nálam.

MERKL JÁNOS,

a szondi vasútállomás mellett,
az Első Délmagyarországi Nádfonógyár
tulajdonosa.

38-50-42

184-12-12

BIOGLOBIN!

Vérképző ital! Új életerőt ad!

Ki idegesnek, erélytelennek, ki kimerítő betegség vagy súlyos lelkimegrázkódítás következtében gyengének ézi magát; ki vérszegény, kimerült, étvágytalan, fáradt vagy álmatlan, az ne használjon mást, mint a

„BIOGLOBIN“-T.

Fejlődésben elmaradt gyermekeknek értékes táp- és erősítő szer.

Egy üveg ára 3.50 K. — Próbaüveg 2 K.

Kapható: **Sehubert városi gyógyszertárban.**

180-25 13 ZOMBOR, nagy szerb templom mellett.

ÜZLETMEGNYITÁS I

Alulírott van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint **ZOMBORBAN,** a Szentháromság-tér és Basa-utca sarkán (a volt Tárcaj-féle házban)

fűszer- és esemege-kereskedést

rendeztem be és azt f. évi november hó 17.-én megnyitottam.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam Zomborban, 1912. évi november hóban

kitűnő tisztelettel:

Gergurov György.

184-12-12

Tisztelt Háziasszony!
Vegyen kizárólag két elefánt védjeggyű

„DIADAL“

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-jeggyel

valódi.

Kapható minden fűszerüzletben.

Óvakodjunk utánzatoktól.

Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

1/4 kiló **Diadal** pörkölt kávé . . . 1 kor. 25 fillér.
1/4 kiló **Salon Diadal** pörkölt kávé 1 kor. 35 fillér.
1/4 kiló **Elite Diadal** pörkölt kávé 1 kor. 50 fillér.

160-26-22

Közkedvelté lett!!

kellemes íze, jósága és olcsósága által a

PÉCSI TETTYE

kristálytisza forrásvíz,

mely szénsavas víz ma már szegény és gazdag legkedveltebb asztali itala.

Gazdasszonyok és vendéglősök öröme

ha e kiváló vizet adhatják asztalukra.

Kapható minden fűszerüzletben és étteremben.

Zombori képviselő:

ARNOVLYEVICS DUSÁN kereskedelmi ügynökségénél.

90-104-62

Zombori főraktár:

Makarits István fűszerkereskedésében.

„UNIO“ jéggyár ZOMBOR, Zöldkert-utca.
Telefonszám: 112.

ÉRTESÍTÉS I

Van szerencsénk a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a Zöldkert-utcában fennálló

mű-jéggyárunkat

üzembe helyeztük és a műjeget a gyárban métermázsánként 2 koronáért számítjuk.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtunk Zombor, 1912. évi május hó

80-4-65

teljes tisztelettel

AZ „UNIO“ JÉGGYÁR.